

Ужгородський національний університет

Джерелознавчі студії з історії Центрально-Східної Європи XIX – початку XXI ст.

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах	3,5
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Кафедра модерної історії України та зарубіжних країн
Інформаційне забезпечення	Мультимедійний проектор для презентацій, ноутбук
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Форма семестрового контролю	Залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс «Джерелознавчі студії з історії Центрально-Східної Європи XIX – початку XXI ст.» полягає у засвоєнні поглиблених знань з теорії і практики джерелознавства історії Центрально-Східної Європи. Курс також сприятиме ознайомленню з актуальними джерелознавчими проблемами, як-то пошук та виявлення нових джерел, заповнення прогалин у джерельній базі, розкриття замовчуваних інформативних можливостей відомих джерел, застосування до них принципів джерелознавчої критики відповідно до сучасного розвитку історичної науки. У процесі вивчення курсу важливо не тільки засвоїти теоретичні положення, а й навчитися визначати вузлові джерелознавчі проблеми в межах кожного історико-хронологічного періоду історії країн Центрально-Східної Європи, формувати відповідні джерельні комплекси.

Завдання курсу: осмислювати наукову значущість основних джерел і матеріалів про головні явища і процеси в розвитку країн Центрально-Східної Європи, закономірностей їх виникнення та відображення в них об'єктивної реальності; практикувати висвітлення взаємозв'язків і взаємовпливів окремих видів історичних джерел; здійснювати критичний аналіз при оцінці сучасних наукових досягнень, генерувати нові ідеї при рішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях.

Дисципліна забезпечує набуття аспірантами наступних компетентностей:

- *загальні*: здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань; здатність до опанування загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, загального культурного кругозору, дотримання у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності та загальнолюдських цінностей; здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз і контекстуалізацію значного обсягу наукової інформації з різних джерел, інтерпретацію результатів наукових досліджень; здатність працювати у міжнародному науковому середовищі; здатність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації українською та іноземною мовами, володіти

комунікативною культурою. Здатність до ефективної комунікації з представниками різних цільових аудиторій, використовуючи відповідну лексику, методи та прийоми здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності, критично ставитись до отриманої інформації; здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у ЗВО; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про розвиток суспільства, розуміти значення вивчення історії та археології для розвитку та євроінтеграції нашої держави.

- *спеціальні (фахові, предметні)*: здатність до опанування глибокими знаннями в галузі історії та археології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері історії та археології, оволодіння комплексним, системним, проблемно-історичним підходами та етнологічними методами дослідження, термінологією з досліджуваного наукового напрямку; здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми дослідницького характеру у галузі історії та археології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі історії та археології; здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами; здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі історії та археології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів, ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері історії та археології; здатність дотримуватись етики досліджень, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності; здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, оцінювати рівень власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію, адаптуватися до змін у професійній діяльності; здатність здійснювати наукову та науково-педагогічну діяльність у сфері історії та археології у науково-дослідних установах та закладах освіти різних типів.

Стислий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Джерелознавство історії Польщі нового часу.
- Тема 2. Джерелознавство історії Польщі новітнього часу та сучасності.
- Тема 3. Джерелознавство історії Угорщини нового часу.
- Тема 4. Джерелознавство історії Угорщини та сучасності.
- Тема 5. Джерелознавство історії Чехії нового часу.
- Тема 6. Джерелознавство історії Чехії новітнього часу та сучасності.
- Тема 7. Джерелознавство історії Словаччини нового часу.
- Тема 8. Джерелознавство історії Словаччини новітнього часу та сучасності.
- Тема 9. Дискусійні питання джерелознавства історії України нового часу.
- Тема 10. Дискусійні питання джерелознавства історії України новітнього часу та сучасності.